Zpravodaj pražské farní obce starokatolické církve

KŘIŽOVATKA

září 2016 **10. ročník / 9. číslo**

Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování.
(Ef 4, 7)

Z promluv svatého biskupa Ondřeje Krétského

Co je staré, pominulo, a všecko se stalo novým

Cíl Zákona je Kristus. Zároveň totiž od Zákona odvádí, a přivádí k jeho duchu. Neboť dovršení Zákona spočívá v tom, že sám Zákonodárce po uskutečnění a dokončení všeho převedl literu Zákona v ducha. Všechno v sobě obnovil a podle Zákona žil v milosti: Zákon si podrobil, milost přijal v ladný řád. Nesmísil a nespojil, co bylo vlastní Zákonu, s tím, čím se vyznačuje milost, ale přímo božským způsobem proměnil všechno těžké, otrocké a nesvobodné v to, co je lehké a svobodné, abychom už nežili v otroctví, *podrobeni prvopočátkům světa,* jak říká apoštol Pavel, abychom už nebyli otrockým jhem podrobeni liteře Zákona.

To je vskutku vrchol dobrodiní, které nám Kristus prokázal, to je zjevení skrytého tajemství, to je překročení hranic přirozenosti: Bůh i člověk, zbožštění přijatého člověčenství. Bylo tedy nejvýš potřebné, aby tento skvělý a nade všechno znamenitý Boží příchod k lidem měl nejvýš radostný vstup, kterým k nám přichází veliký dar spásy.

A to právě je tato slavnost, kořenící v narození Bohorodičky a vyúsťující a vrcholící z Boží vůle ve spojení Slova s tělem. A tak se rodí Panna, živí se mateřským mlékem a utváří se a připravuje, aby se mohla stát matkou Krále všech věků, Matkou Boží.

A pro nás z toho vyplývá dvojí zisk: jsme přiváděni k pravdě a vzdalováni od otrockého života podle litery Zákona. Ale jak to? Jakým způsobem se to děje? Stín konečně ustupuje, neboť přichází světlo, a milost přináší do světa svobodu místo mrtvé litery Zákona. A tajemství této slavnosti znamená rozhraní těchto skutečností, naznačujíc a předznamenávajíc pravdu, která nastupuje, a nahrazujíc staré novým.

Nuže ať zpívá a plesá všechno stvoření, každý ať přispěje k radosti svátku. Nebešťané i pozemšťané ať dnes vystrojí společnou slavnost, všechno na zemi i nad zemí ať se spojí a slaví svátek. Neboť Stvořiteli všech věcí byla dnes v jeho tvoru zbudována svatyně, nové stvoření a důstojně se chystá být novým příbytkem svého Tvůrce.

Kalendář farní obce

Pravidelné bohoslužby

Neděle 10^{00} – eucharistická slavnost u sv. Máří Magdalény
Neděle 11^{00} – eucharistická slavnost v angličtině u sv. Klimenta

Neděle 17^{00} – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže
Úterý 18^{00} – eucharistická slavnost s nešporami u sv. Kříže
Čtvrtek 18^{00} – eucharistická slavnost u sv. Rodiny
Pátek 17^{00} – eucharistická slavnost u sv. Kříže

Co nás čeká od září 2016

Milé sestry a milí bratři,

vzhledem k tomu, že jsem nyní „jen" emeritním biskupem a duchovním správcem pražské farní obce, takže mám víc času, rozhodli jsme se spolu s naší jáhenkou Monikou rozšířit nabídku programů, na které Vás chceme pozvat.

Po prázdninách bychom rádi obnovili v Communiu **posezení při kávě nebo čaji po nedělní bohoslužbě**. Pokud někdo přinese něco k zakousnutí, bude to skvělé.

Modlitební večery se budou konat v Communiu každé první pondělí a třetí středu v měsíci od 17 hodin.

Starokatolický seminář, cca dvouhodinové zamýšlení se nad naší věroukou, liturgií atd. se bude konat každou druhou a čtvrtou středu v měsíci od 17:30 hodin, též v Communiu.

Beseda s ekumenickým hostem bude každé čtvrté úterý v měsíci po bohoslužbě, takže cca od 19 hodin. Samozřejmě při bohoslužbě od 18 hodin se budete moci vždy těšit na kázání ekumenického hosta.

Novinkou je **nabídka pro rodiče**: Každé druhé a čtvrté pondělí v měsíci od 13 do 18 hodin můžete odložit své ratolesti v Communiu a vyřídit si bez nich to, co potřebujete (lékaře, úřady, nákupy). Vaše děti bude hlídat Monika. K dispozici bude voda se šťávou nebo ovocný čaj, svačinky jim dejte sebou. Může to být časem i např. setkávání maminek z naší farní obce. Tuto službu lze v případě potřeby domluvit s Monikou i na jiný termín individuálně.

Náboženství pro děti (včetně přípravy na 1. svaté přijímání) v případě zájmu je třeba domluvit s Monikou, která jej povede.

Pravidelné bohoslužby zůstávají v původních termínech (neděle 17 hod., úterý 18 hod. a pátek 17 hod. – vše v rotundě). Každou první neděli v měsíci (počínaje 4.9.) bude **bohoslužba s dětským programem,** který bude probíhat po dobu bohoslužby slova v Communiu.

Kalendář farní obce

Do budoucna (cca od října) chystáme každé třetí pondělí v měsíci od 18 hodin **besedu se zajímavým hostem (nejen z církevního prostředí).**

Věřím, že si z této nabídky vyberete, ale přesto čekáme ještě na další návrhy akcí a programů, o které byste měli zájem.

Farní ministředisko Communio, které je teď naším pracovištěm, je opravené, vymalované a nově zařízené, takže věřím, že se Vám v něm bude líbit. Při této příležitosti se chci zeptat, jestli někdo nemáte doma přebytečnou mikrovlnnou troubu, elektrický vařič nebo rychlovarnou konvici, protože tyto přístroje v Communiu sice máme, ale už jsou historické a než se rozhodneme kupovat si toto vybavení nově, napadlo nás se obrátit na Vás, abychom případně mohli ušetřit.

V Communiu jsme pro Vás od pondělí do pátku od 11 do 17 hodin (příležitost k duchovním rozhovorům apod.) a samozřejmě hodinu před každou bohoslužbou v rotundě.

Máme **nový farní telefon: +420 607 010 980.**

Mailové adresy již asi znáte: biskup.dusan@starokatolici.cz; madlova@starokatolici.cz.

Těším se na Vás, přeji Vám požehnaný čas a srdečně Vás zdravím
Váš
+Dušan

Narozeniny v září slaví:
Hana Beránková, Petr Horčák, Veronika Jägerová, Martin Koníř, Daniel Křístek, Kateřina Kudelová, Ivana Kuglerová, Jan Tomáš Matys, Antonie Anežka Merhautová, Eliáš Kryštof Jan Nepomuk Osvald, Markéta Pletková, Anna Kristina Součková, Táňa Válková, Petr Jan Vinš, Václav Všetečka, Filip Waller, Jakub Žytek.
Přejeme hojnost Božího požehnání.

Nedělní a sváteční čtení

4. 9. – 23. neděle v mezidobí
Jr 18,1-11
Ž 139
Fm 1-21
L 14,25-33

Dvě podobenství: o nedostavěné věži a o boji, který někdo nemohl dobojovat, protože přecenil své síly, mluví o tom, že člověk může nějakého cíle dosáhnout jen s otevřenýma očima, s rozvahou, s rozumem. Známe místa, kde jsme slabí a zranitelní? A víme, kde najdeme sílu? Ježíš od nás žádá rázně se rozejít se vším, co nás brzdí na cestě za ním.

Kolik lidí se už rozhodlo pro Krista a pak to nějak vyprchalo, pak to v sobě pomotali a zapletli se do svých vlastních zájmů. Vidíme kolem sebe ty, kteří zplaněli, protože Kristova cesta od nich vyžadovala střízlivost a úsilí, ale oni vlastně chtěli jen občasný konzum náboženských požitků.

Tím, že Bůh ode mne žádá nesení kříže, nechce jen chvilkové vzplanutí, ale rozvážné svědectví pravdě, tím ode mne hodně žádá – ale tím mě také obdarovává, dává mě do pořádku, umožňuje mě růst, zapojuje mě do svých plánů a dává smysl mému životu. On sám se mnou nese můj kříž.

8. 9. – Svátek Narození Panny Marie
Mi 5,1-4a (Ř 8,28-30)
Ž 13
Mt 1,1-16.18-23

Maria je v Novém Zákoně první bytostí, která naplňuje autentický pohyb víry. Na místě, kde jiní pochybují a žádají znamení, Maria přijímá a důvěřuje. Ačkoliv zůstává plně prostým tvorem, je "požehnaná mezi ženami" a má ojedinělé místo v Božím plánu. Maria je ve svém přijetí tajemství vtělení sama s Bohem, aby ho mohla přijmout, protože v ní bude přebývat plnost Boží a nic jiného ji nemůže naplnit. Mariino panenství, znamení její chudoby a nepatrnosti, která dokáže všechno očekávat od Boha, je i pro nás velikým příkladem. Ona je znamením, že Bůh se hlásí ke svým věrným, že Bůh vykoná opravdu nový čin, že se naplňuje čas a jeho království je blízko. Proto slavíme s radostí její narozeniny…

Nedělní a sváteční čtení

11. 9. – 24. neděle v mezidobí
Jr 4, 11-12.22-28
Ž 14
1Tm 1,12-17
L 15,1-10

Podobenství o ztraceném a znovunalezeném synu je zpráva o tom, že vždycky existuje řešení, že vždycky lze se vrátit a začít znovu. A že hřích přestává být tragédií, dokážeme-li s ním jít k Bohu, ke Kristu. Návrat je to, když přiznám porážku. A to je těžké.

Je otázkou, co je pro člověka dnes těžší: zda uvěřit v nekončící Boží dobrotu, ve fakt odpuštění, nebo muset přiznat porážku a přijmout to, že mu někdo něco tak velkého daruje a nebude chtít za to nic nazpět. To je pro mnohé lidi příšerná představa, stejně jako pro ty dnešní „starší a superspravedlivé bratry" se zdviženým prstem a se srdcem, které se tak strašně nepodobá srdci laskavého otce, že v nebi bude místo pro bývalé hříšníky.

14. 9. – Svátek Povýšení sv. Kříže
Nu 21,4b-9
Ž 78
Fp 2,6-11
J 3,13-17

Povýšení kříže znamená, že Ježíš visící na dřevě jako zločinec prokletý Bohem i lidmi, sedí po Boží pravici. To není Boží smysl pro absurdní drama, to není svévole Božího syna, to je záměr celých dějin spásy.

Bohu nejde o to, aby bylo zadostiučiněno spravedlnosti, ale chce člověka získat pro překonávání věčně vznikajících disproporcí a nespravedlností. Chce jej získat pro milování světla, jak to nazval dnešní úryvek Janova evangelia. Teprve takový svět bude místem, kde Bůh bude očekáván a vítán, kde jeho prapodivné nápady s druhým zrozením a věčností životů nebudou hrozbou rozumným nebo životem unaveným. Tak teprve může dojít na Boží království i tady a teď.

Nedělní a sváteční čtení

18. 9. – 25. neděle v mezidobí
Jr 8,18-9,1
Ž 79
1Tm 2,1-7
L 16,1-13

Správce z podobenství dnešního evangelia si dovolil důvěřovat velmi rizikovým lidem. Neobrnil se hradbou apriorní nedůvěry a přistoupil ke svým partnerům bez předsudků. Dal jim všechny možnosti - možnost konat dobro i zlo, vztah upevnit nebo rozvrátit. A to je první umění, které od něho může církev odkoukat - umění důvěry. Bůh nás přece také nezaškatulkoval předem. Přestože ví, jací jsme vratcí, nestálí, nespolehliví, přesto nám svěřuje své bohatství, dokonce nám dává do rukou i své evangelium. A církev má v sobě mít něco z téhle jeho riskantní důvěry k lidem. Ve světě si lidé drží ty druhé pěkně od těla, ale v církvi to nejde. Církev je přece domem Pána, který je Láska. Ano, bolí to, protože se vždycky najdou takoví, kteří toho zneužijí. Ale kde se stále člověku říká, že nestojí za nic, tam se z něho stane škodolibá troska. Naopak kde se mu ukáže, že má velké možnosti, tam vyroste bytost vědomá si vlastní ceny a schopná prokazovat lásku.

21. 9. – Svátek sv. Matouše
Ef 4,1-7.11-13
Ž 19
Mt 9,9-13

Ježíš nevede žádné zbytečné řeči. „Pojď za mnou“ je všechno, co řekne.

Matouš cítí, že přišla šance začít znovu. Hodit za hlavu své špinavé zaměstnání a stát se novým člověkem. Teď právě teď.

Všeho nechal a šel za Ježíšem. Jiní si to rozmýšleli, bohatý mladý muž odešel od Ježíše smutný, ale Matouš uposlechne ihned, třebaže ví, že nebude mít nic z toho, co nahromadil. Opustil to všechno.

Je to Boží vláda, která proměňuje naši přítomnost, která nás uzdravuje, která nám vrací radost. S Ježíšem se dějí nové, nezvyklé věci.

Nedělní a sváteční čtení

25. 9. – 26. neděle v mezidobí
Jr 32,1-3a.6-15
Ž 91
1Tm 6,6-19
L 16,19-31

Bylo by těžké najít někoho, kdo netouží po lepším světě, kdo by stávající stav nechtěl změnit. Ale k tomu je třeba, abychom se chtěli měnit sami. Bez mimořádností, bez protekce zázraků, jen tak, jak nás k tomu Ježíš vybízí. Být stále víc otevřeni Božímu slovu, být vnímavější, neblokovat se svou falešnou svobodou a nezabetonovat se ve své domnělé dokonalosti. Měnit se k lepšímu, to je totiž pravý význam pojmu pokání. A to je celoživotní proces, se kterým nikdy nebudeme hotovi.

A Bůh nám k tomu nenabízí žádné zázraky, žádná zmrtvýchvstání Lazarů našeho světa, ale sílu, který přichází, když s tou proměnou sami začneme. A to je obrovská naděje.

28. 9. – Svátek sv. Václava
Mdr 6,9-21
1Pa 29
1P 1,3-6; 2,21b-24
Mt 16,24-27

Co si myslet o člověku, který nejen jde do konfliktu s mentalitou společnosti, ale svou cestou do Boleslavi si jde pro smrt?
Václav nebyl snílek odtržený od pozemské reality. Osobní nebezpečí, které musel stále předvídat, jej vedlo k tomu, aby plněji křesťansky žil a byl si vědom i možnosti rychlé smrti. Když přenášel Ludmilino tělo z Tetína do Prahy, nemohl se přece domnívat, že ti, které Ludmila vychovala a zahrnula majetkem, a kteří ji zardousili, se nestanou přes noc anděly.

Liturgie Václavův postoj duchovní převahy charakterizuje slovy: přemáhat zlo dobrem a usilovat o pokoj. Ano Václav, který přijímá pozvání do Boleslavi, riskuje svou křesťanskou koncepcí smíru a pokoje - a to je typický svatováclavský postoj: postoj člověka, který je si vědom své pravdy a spravedlnosti a neuhne. To je lidská seberealizace v Božím plánu, která se projevuje přijetím kříže bez uhýbání.

Nedělní a sváteční čtení

29. 9. – Svátek archandělů Michala, Gabriela a Rafaela
Da 7,9-10.13-14 (Zj 12,7-12a)
Ž 138
J 1,47-51

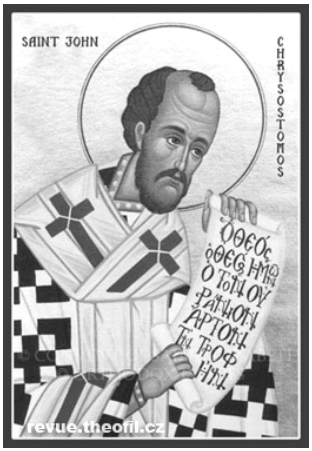
Hebrejské slovo mal'ach stejně jako řecké angelos znamená posel. Někdo, kdo zjevuje Boží vůli člověku, protože ten by neunesl setkání se samotným Hospodinem. Andělé jsou Boží služebníci a poslové, kteří slouží při uskutečňování Božích záměrů, duchovní a nesmrtelné bytosti, mající rozum a vůli. „Anděl je v první řadě název úkolu" píše sv. Augustin.

Vždycky když se v bibli děje něco důležitého, je u toho anděl. Celý život Ježíše Krista je obklopen působením andělů: jejich chvalozpěv zní při Kristově narození, ochraňují Ježíšovo dětství, obsluhují ho na poušti a dodávají mu síly ve smrtelné úzkosti. Andělé také oznamují radostnou zvěst o vtělení a o Ježíšově vzkříšení. Výpovědi Nového zákona o andělech jsou pod vlivem pozdně židovských názorů na anděly, vcelku jsou však střízlivější.

Nevíme a ani nikdy s jistotou vědět nebudeme, jak andělé vypadají. Jisté však je, že často prožíváme neobyčejně obyčejné chvíle, kdy je nám najednou někdo nečekaně blízko a kdy my jsme blízko druhým. A to je velká věc.

sv. Jan Zlatoústý

Jan Zlatoústý byl velkým řečníkem a také biskupem cařihradským v na přelomu 4. a 5. století. Byl známý tím, že se láskyplně staral o chudé a potřebné. Měl však i svou přísnou tvář. Odsuzoval mocné a bohaté za jejich zhýralý život a za jejich nezájem o pomoc bližnímu. Díky svým názorům se však dostával do častých a vyhrocených konfliktů s císařovnou Eudokií, která nakonec měla i nepřímo na svědomí jeho smrt.

Janův otec zemřel krátce po jeho narození (kolem roku 348) a jeho matka se již nikdy znovu nevdala a svou pozornost zcela přesunula na výchovu svého jediného syna. V Antiochii studoval filosofii a řečnictví u slavného Libania, který ho považoval za svého nejlepšího studenta. Dokonce Jana označil za svého nástupce. Ze začátku se Jan chtěl věnovat právu a soudnictví, ale brzy ho tento svět odradil svými úskoky a nečestností. Přibližně v té době také přijal křest a začal se věnovat studiu Bible.

Již začátkem 70. let 4. století opustil zcela světský život a stal se poustevníkem v blízkých horách. Jeho zdraví však tento asketický způsob života neuneslo a musel se po šesti letech vrátit zpět do Antiochie. V roce 386 přijal z rukou biskupa Flavia kněžské svěcení a stal se kazatelem v antiochijské katedrále. Zde se plně projevilo jeho řečnické umění a stal se brzy velmi známým kazatelem. Některá z jeho kázání se dochovala až do dnešní doby a právě díky tomuto svému kazatelskému daru získal přízvisko Zlatoústý (Chrysostomos).

Když roku 397 zemřel patriarcha cařihradský, rozhodl se císař Arkadius, že povolá Jana Zlatoústého, aby se ujal tohoto úřadu. Ač nerad, podvolil se nakonec Jan přání císaře a přijal od patriarchy alexandrijského Theofila biskupské svěcení. Theofil však s volbou biskupa nebyl příliš spokojen. Měl vlastního kandidáta a Janovi jeho povýšení do úřadu nepřál.

Nový patriarcha Jan se hned pustil se zodpovědností do práce. Rozvinul charitativní činnost spojenou s přísnými mravními zásadami, které očekával od všech, včetně císařského paláce a pokleslého kléru. Tím však proti sobě poštval mocné v čele s císařovnou Eudokií. K tomuto sporu se rád přidal i jeho světící biskup Theofil, aby mohl případně na jeho místo dosadit jiného kandidáta. Janovi totiž také nemohl odpustit to, že se ujímal od Theofila exkomunikovaných mnichů a nabízel jim azyl.

Spory se vyhrotily v roce 403, kdy byl Jan sesazen synodem, jehož se zúčastnilo 35 biskupů v čele s Theofilem. Jan rozhodnutí synodu přijal a chystal se odjet z Cařihradu, zatímco císařské vojsko plenilo jeho chrám. Dle legendy se však v tu chvíli mocně zatřásla zem, což lid bral jako Boží odpověď na bezpráví, které se Janovi ze strany císařského dvora dělo. Lid podpořen tímto jevem se začal bouřit.

Císařovna tak musela Jana povolat zpátky. Uzavřené příměří však netrvalo dlouhou. V postní době roku 404 byla postavena před chrám zlatá císařovnina socha, u které se konaly napůl pohanské oslavy. Jan se proti tomuto nekřesťanskému slavení obrátil ve své homilii, díky které si opět poštval císařovnu proti sobě. Ta dala rozkaz k vojenskému zákroku proti Janovi přímo v jeho chrámu během velikonoční vigilie. Byli mimo jiné napadeni i lidé, kteří byli křtěni a jejich krví se potřísnila i křestní voda, jak tvrdí legenda, čímž se jasně ukazovala malá úcta císařovny ke křesťanským obřadům.

Jan Zlatoústý byl pak poslán do vyhnanství do Malé Arménie, konkrétně do Kukusu. Jan se pokoušel obrátit i na římského biskupa Inocence I., kterého žádal, aby bylo možné svolat sněm do Soluně. Římský biskup jednal se západním císařem Honoriem, bratrem Arkadia, manžela Eudoxie. Ten však z pochopitelných důvodů ke sněmu nesvolil. Mezitím pronásledování narůstalo a došlo k dalším útokům proti Janovi a jeho přívržencům.

Na císařův příkaz byl hnán ještě dál do vyhnanství až k Černému moři, aby už nijak nemohl komunikovat se svou diecézí. Vojáci ho nutili jít dnem i nocí bez odpočinku a tak postupně podlamovali jeho zdraví. Po třech měsících toho pochodování pustinami zemřel. Jeho poslední slova zněla: „Sláva Bohu za všechno.“ To se stalo 14. září 407.

Mezi svaté byl Jan Zlatoústý připsán již římským biskupem Inocencem I. Římským biskupem Piem V. byl v roce 1568 prohlášen za učitele církve. Jeho ostatky jsou dnes uloženy v kapli kanovnického chóru sv. Petra v Římě. V roce 2004 římský biskup Jan Pavel II. část ostatků věnoval konstantinopolskému patriarchovi Bartolomějovi I.

Svatý Jan Zlatoústý je také významný svým literárním dílem. Ve svých spisech se zaměřoval především na obhajobu svátostné služby a řeholního života. Popsal také zásady křesťanské výchovy. Celkem se nám do dnes dochovalo 400 homilií a skoro 250 listů z jeho korespondence. Z většiny jeho spisů lze vyčíst jeho hlubokou lásku a úctu k eucharistii.

Farní vyúčtování za měsíc červenec a srpen 2016

Příjmy:

sbírky	7 746,-
dar	4 136,-
příspěvky	7 865,-
úroky z účtu	394,-
přeplatek energie	841,-
CELKEM:	20 982,-

Výdaje:

Communio (nájem)	1 686,-
Communio (služby)	560,-
Telefonica O2 (telefon a internet)	1 740,-
varhanní doprovod	5 000,-
poplatky za účet	91,-
energie	941,-
kancelářské potřeby	4 022,-
vybavení farní kanceláře (tiskárna, modem atd.)	13 747,-
kytky	190,-
oprava okna v rotundě	2 142,-
káva a cukr na farní programy	366,-
CELKEM:	30 485,-

ROZDÍL: -9 503,-

Běžný účet k 31. 8. 2016:	1 395 344,-
Pokladna k 31. 8. 2016:	42 760,-
CELKEM:	**1 448 477,-**

Křižovatka – měsíčník. Vydává Farní obec starokatolické církve v Praze.
Vydáno: 1. 9. 2016. Neprodejné.
Kontakt: Karolíny Světlé 21, 110 00 Praha 1; email: madlova@starokatolici.cz; http://praha.starokatolici.cz
© 2016